

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ПО МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

Утвърдил:
(акад. В. Дренски, Директор на ИМИ-БАН)

Учебна програма
за специализиран докторантски курс

Област на висше образование:	1. Педагогически науки
професионално направление:	1.3. Педагогика на обучението по...
докторска програма:	Методика на обучението по математика, информатика и информационни технологии
тема:	Психолого-педагогически основи на обучението по математика, информатика и информационни технологии
лектор:	проф. Тони Чехларова
данни за връзка с лектора (тел., имейл)	toni.chehlarova@gmail.com
хорариум:	20 часа лекции, 20 часа практически упражнения, извънаудиторна заетост
кредити съгл. кредитната система на ЦО на БАН:	20

1. Анотация

Целта е формиране на знания за основни подходи, методи и средства и умения за използването в образованието по математика, информатика и ИТ. Използвани методи на преподаване: лекция, упражнение, семинар, беседа. Извънаудиторната заетост включва Индивидуални консултации, проучване на литературни източници, разработване на индивидуално задание, самостоятелна подготовка за изпита по дисциплината.

2. Необходими предварителни знания

Формиране на знания за основни подходи, методи, средства и форми на обучението по математика, информатика и ИТ и умение за прилагането им.

3. Компетентности, придобити в резултат на обучението

Знания по методика на обучението по математика, или методика на обучението по информационни технологии и информатика.

4. Тематично съдържание

№	тема	брой часове лекции	брой часове практически упражнения
1	Рефлексивен подход в обучението по математика, информатика и ИТ	1	1
2	Конективизъм и обучението по математика, информатика и ИТ	1	1
3	Конструктивизъм и конструкционизъм в обучението по математика, информатика и ИТ	1	1
4	Исторически и логически подход при конструиране на учебното съдържание по математика	1	1
5	Изследователски подход в началното училище по математика и ИТ	1	1
6	Изследователски подход в задължителното обучение по математика и ИТ в 5-8 клас	1	1
7	Изследователски подход в задължителното обучение по математика, информатика и ИТ в 9-12 клас	1	1
8	Изследователски подход в извънкласната работа по математика в началното училище и ИТ	1	1
9	Изследователски подход в извънкласната работа по математика и ИТ в 5-8 клас	1	1
10	Изследователски подход в извънкласната работа по математика, информатика и ИТ в 9-12 клас	2	2
11	Развитие на качества на мисленето в обучението по математика, информатика и ИТ	1	1
12	Развитие на качества на въображението в обучението по математика, информатика и ИТ	1	1
13	Развитие на качества на паметта в обучението по математика, информатика и ИТ	1	1
14	Дидактически принципи в контекста на дигиталната компетентност	1	1
15	Проверка и оценка при обучението по математика, информатика и ИТ	2	2
16	Мотивацията при обучението по математика, информатика и ИТ	1	1
17	Проектна работа при обучението по математика, информатика и ИТ	2	2

5. Конспект

1. Рефлексивен подход в обучението по математика, информатика и ИТ
2. Конективизъм и обучението по математика, информатика и ИТ
3. Конструктивизъм и конструионизъм в обучението по математика, информатика и ИТ
4. Исторически и логически подход при конструиране на учебното съдържание по математика
5. Изследователски подход в началното училище по математика и ИТ
6. Изследователски подход в задължителното обучение по математика и ИТ в 5-8 клас
7. Изследователски подход в задължителното обучение по математика, информатика и ИТ в 9-12 клас
8. Изследователски подход в извънкласната работа по математика в началното училище и ИТ
9. Изследователски подход в извънкласната работа по математика и ИТ в 5-8 клас
10. Изследователски подход в извънкласната работа по математика, информатика и ИТ в 9-12 клас
11. Развитие на качества на мисленето в обучението по математика, информатика и ИТ
12. Развитие на качества на въображението в обучението по математика, информатика и ИТ
13. Развитие на качества на паметта в обучението по математика, информатика и ИТ
14. Дидактически принципи в контекста на дигиталната компетентност
15. Проверка и оценка при обучението по математика, информатика и ИТ
16. Мотивацията при обучението по математика, информатика и ИТ
17. Проектна работа при обучението по математика, информатика и ИТ

6. Препоръчана литература:

1. Иванов, И. Теории за образованието. Шумен. УИ, 2004.
2. Слепкань, З. Психолого-педагогическите основи на обучението по математика. Метод К.: Рад. школа, 1983. – 192с..
3. Чавдарова-Костова С., Делибалтова, В., Господинов, Б. Педагогика. С. 2008.
4. Василев, В. Рефлексията в познанието, самопознанието и практиката. Макрос, Пловдив, 2006.
5. Василев, В., Й. Димова, Т. Коларова – Кънчева. Рефлексия и обучение. 1 част. Рефлексията – теория и практика. Макрос, Пловдив, 2005.
6. Георгиева, М. Рефлексията в обучението по математика, 5-6 клас. „Фабер”, Велико Търново, 2001.
7. Ганчев И. и др. Методика на обучението по математика, I и II част, София, Модул, 1996.

8. Василев, Д. Проверяването и оценяването на знанията в обучението. С., Народна просвета, 1987.
9. Десев, Л. Педагогическа психология. С., Аскони - издат, 1996.
10. Николов П., Н. Александрова, Л. Кръстев. Педагогическа психология. ЮЗУ „Неофит Рилски”, Благоевград, 2007.
11. Иванов, И. и др. Обучение на изявени педагогически специалисти за насърчаване и подкрепа на професионалното им развитие (учебно помагало за учители). МОН. 2013.
12. Дурева, Д., Проблеми от методиката на обучение по информатика и информационни технологии. Благоевград, 2003.
13. Учебни програми по математика и информационни технологии на МОН
14. Учебни помагала по информационни технологии и книги за учителя
15. Банков, К. Увод в тестологията. Изкуства. 2012.
16. Стефанова, Е., Е. Сендова, и др. Учителят-новатор - Методическо ръководство за надграждане на умения с ИКТ, Faleza-Office 2000, София, 2007.
17. Сендова, Е., Николова, И. Наръчник за използване на world wide web (уеб) в обучението: методология и инструментариум, разработени по европейския проект: „Новаторска дидактика за уеб базирано обучение”, ISBN: 978-954-92146-4-2 Sofia, 2008.
18. Изследователски подход в образованието по математика. Регалия 6, С., 2013.
19. Baptist, P., D. Raab (eds.): Implementing Inquiry in Mathematics Education, Bayreuth 2012. pp. 114-124, ISBN 978-3-00-040752-9
20. Чехларова, Т. Подготовка на обучители за внедряване на изследователския подход в училищното образование по математика. Макрос, 2017. с.140
21. Кендеров, П., Е. Сендова, Т. Чехларова. Развиване на ключови компетентности чрез образованието по математика: Европейският проект KeyCoMath 43. Пролетна математическа конференция на СМБ, С., 2014. с.99-105 ISSN 1313-3330
22. Key Competences For Lifelong Learning — A European Reference Framework International. European Communities, 2007
23. Papert, S. What is Logo? Why needs it? - Introduction of Logo philosophy and implementation, <http://www.microworlds.com/company/philosophy.pdf> (20.11 2014)

7. Ресурсно осигуряване на обучението:

Дигитални ресурси във Виртуалния училищен кабинет по математика, разработван в Института по математика и информатика

Образователни ресурси, разработвани по национални и международни проекти.

8. Критерии за оценка

Изпитът е с продължителност 4 часа и се състои от две части – писмен и устен.

На писмения изпит докторантът развива своите идеи и концепции по два въпроса от конспекта.

На устния изпит докторантът отговаря на зададени от журито въпроси, свързани с темата на курса. Крайната оценка е от 2 до 6 (с точност до 0.5). Тя се формира на базата на следното съответствие:

Отличен (6)	Мн.добър (5)	Добър (4)	Среден (3)	Слаб (2)
Отлично владее материала. Изложението е изчерпателно, последователно, компетентно, логично и хармонично. Правилно обосновава предлаганите решения, знае как да обобщава и излага материала без да прави грешки. Притежава необходимите умения за изпълнение на практически задачи.	Познава материала. Излага го правилно без да допуска съществени неточности. Може правилно да прилага теоретични принципи и притежава необходимите умения за изпълнение на практически задачи.	Владее голяма част материала, но допуска неточности при изложението и отговорите на въпросите. Има известни неясноти при опитите за прилагане на материала в практически ситуации.	Владее само част от материала, но се затруднява в отделните детайли. Допуска неточности във формулировките и нарушава последователността при представянето на материал. Има затруднения при изпълнение на практически задачи.	Не познава значителна част от материала, допуска съществени грешки и с големи трудности изпълнява практически задачи.

Учебната програма е обсъдена и одобрена на заседание на секция „Образование по математика и информатика“ на 02.03.2020 г.

Ръководител секция:

(проф. д-р Тони Чехларова)

Учебната програма е разгледана от Директорския съвет на ИМИ-БАН на 12.03.2020 г. (протокол № 10).

Учебната програма е приета от Научния съвет на ИМИ-БАН на 13.03.2020 г. (протокол № 4).